

## **ЗАХОДИ, ПЕРЕДБАЧЕНІ ДЛЯ ЗДІЙСНЕННЯ МОНІТОРИНГУ НАСЛІДКІВ ВИКОНАННЯ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ ДЛЯ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ДЛЯ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ**

Значні наслідки для довкілля, в тому числі для здоров'я населення, повинні відслідковуватися під час реалізації Програми економічного і соціального розвитку Харківської області на 2022 рік (далі – Програма), зокрема, з метою виявлення непередбачених несприятливих наслідків і вжиття заходів щодо їх усунення.

При проведенні моніторингу за реалізацією рішень проекту Програми, необхідно аналізувати відхилення фактичних показників чисельності населення області від проектних на поточний період, здійснювати контроль за відповідністю реальних обсягів житлового будівництва, будівництва об'єктів інженерної інфраструктури, соціального та побутового обслуговування, розвитку озелених територій проектним рішенням. Порівняння цих даних між собою, дасть реальну картину досягнутого рівня показників житлової забезпеченості, забезпеченості установами і підприємствами повсякденного і періодичного обслуговування, об'єктами інженерної інфраструктури, що дозволить визначити недоліки і порушення, що негативно впливають на комфортність проживання населення, і обґрунтувати необхідні заходи по їх усуненню.

При проведенні моніторингу реалізації рішень Програми, особливу увагу треба звертати на своєчасне виконання робіт по інженерному облаштуванню території, стежити за комплексністю житлової забудови, на виконання заходів, передбачених в сфері охорони навколишнього природного середовища. Виконання ряду планувальних і технічних заходів, визначених в проекті Програми, а також заходів, передбачених цільовими регіональними програмами в сфері охорони навколишнього природного середовища, є обов'язковою умовою для досягнення стійкості природного середовища до антропогенних навантажень та забезпечення сприятливих санітарно-гігієнічних умов проживання населення.

В сфері охорони повітряного басейну необхідно перевіряти:

- виконання планувальних заходів (створення та озеленення нормативних санітарно-захисних зон для промислових і сільськогосподарських підприємств та інших виробничо-комунальних об'єктів; перенесення за межі сельбищної території або закриття підприємств та інших об'єктів, що мають шкідливі викиди в атмосферу; розвиток вуличної мережі; створення системи захисного озеленення);

- виконання технологічних та санітарно-технічних заходів (впровадження нових мало- та безвідходних технологій на промислових підприємствах, модернізація існуючих об'єктів теплоенергопостачання, впровадження теплових установок сучасного типу з використанням природних джерел енергії, тощо).

Моніторинг роботи систем водопостачання та каналізування (в тому числі зливова каналізація) визначається за результатами лабораторних досліджень якості питної води та води водних об'єктів за хімічними та бактеріологічними показниками.

Спеціалізовані лабораторії органів санітарно-гігієнічного контролю повинні вести облік найбільш потужних джерел шуму, вібрації та електромагнітних випромінювань на території області. Впливи виконання документа державного планування на довкілля, у тому числі на здоров'я населення можуть бути виявлені в результаті моніторингу реалізації проектних рішень документу державного планування, які мають прямі наслідки на стан навколишнього середовища, умови життєдіяльності та здоров'я населення.

На підставі проведеного аналізу зроблено висновок, що Програма відповідає державним та регіональним стратегічним документам, реалізація заходів Програми не справляє значного негативного впливу на стан довкілля та здоров'я населення.

Не зважаючи на зазначене та, враховуючи специфіку документа державного планування та період, на який здійснюється планування (пункт 6 постанови Кабінету Міністрів України від 16.12.2020 року № 1272 «Про затвердження Порядку здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення»), заплановано здійснення наступних заходів:

- порівняння фактичного стану компонентів довкілля з минулорічними показниками у містах області, в яких реалізуються заходи Програми, 1 раз на рік на підставі результатів державного статистичного спостереження. У разі виявлення перевищень минулорічних показників

провести аналіз на предмет зв'язку з реалізацією заходів Програми;

- порівняння захворюваності населення, у тому числі окремо захворюваності органів дихання, з минулорічними показниками у містах області, в яких реалізуються заходи Програми, 1 раз на рік на підставі результатів державного статистичного спостереження. У разі виявлення перевищень минулорічних показників провести аналіз на предмет зв'язку з реалізацією заходів Програми.

Здійснення моніторингу наслідків виконання проєкту Програми щодо впливу на довкілля, у тому числі на здоров'я населення за визначеними показниками з веденням щорічної звітності дасть можливість своєчасно виявляти недоліки і порушення, що негативно впливають на комфортність проживання населення, і обґрунтувати необхідні заходи по їх усуненню.

План моніторингу наслідків виконання ДДП за станом навколишнього середовища наведений у таблиці 9.1.

Таблиця 9.1 - План моніторингу за станом навколишнього середовища

Об'єкт моніторингу	Параметр, що підлягає моніторингу	Періодичність	Хто проводить моніторинг	Індикатори результативності
1	2	3	4	5
Повітря	Якість атмосферного повітря в межах санітарно захисної зони	1 раз на рік	Атестована лабораторія відповідно до укладеного договору	Відповідність встановленим гранично допустимим концентраціям хімічних речовин ДСП 201-97
	Лабораторно-інструментальний контроль викидів від стаціонарних організованих джерел викидів	1 раз на рік	Атестована лабораторія відповідно до укладеного договору	Відповідність умовам Дозволу на викиди в атмосферне повітря від стаціонарних джерел викидів та вимогам КНД 211.2.3.063 - 98 Відбір проб промислових викидів
	Вміст забруднюючих речовин в вихлопних газах автотранспортних засобів	1 раз на рік	Станції технічного обслуговування, які відповідно атестовані	Відповідність: статті 9,10, 17 ЗУ Про охорону атмосферного повітря № 2707-ХП; ЗУ 3353- 12 від 28.04.2017 ДСТУ 4276:2004 та ДСТУ 4277:2004
Ґрунт	В межах санітарно захисної зони	Щоразу за потребою	Атестована лабораторія відповідно до укладеного договору	Відповідність встановленим гранично допустимим концентраціям хімічних і біологічних речовин

Відходи	Місця тимчасового зберігання відходів	Не рідше 1 разу на 2 дні	Керівник відповідного підрозділу або інша відповідальна особа призначена наказом директора підприємства	Умови зберігання відходів мають відповідати вимогам ДСанПіН 2.2.7.029-99
		1 раз на 2 тижні	Відповідальна особа призначена наказом директора підприємства	
		Відповідно до плану перевірок/ позапланово	Представники Держпродспоживслужби, Державної екологічної інспекції, представники органів місцевого самоврядування та місцевих громадських організацій	
Шум	На межі санітарно захисної зони	Щоразу за потребою	Атестована лабораторія відповідно до укладеного договору	Відповідність нормативам, що зазначені в Наказі № 173 МОЗ України від 19.09.1996 р.
Соціальне середовище	Населення	Щоразу за потребою	Спеціаліст зі зв'язків з громадськістю	Позитивний настрій зацікавлених сторін на продовження співпраці
	Громадські організації	Щоразу за потребою	Спеціаліст зі зв'язків з громадськістю	Позитивний настрій зацікавлених сторін на продовження співпраці
	ЗМІ	Щоразу за потребою	Спеціаліст зі зв'язків з громадськістю	Нейтральні або позитивні публікації у ЗМІ
	Інші зацікавлені сторони	Щоразу за потребою	Спеціаліст зі зв'язків з громадськістю	Співпраця із зацікавленими сторонами
Водне середовище	Вміст забруднюючих речовин	Щоразу за потребою	Атестована лабораторія відповідно до укладеного договору	Водний кодекс України